

**Jeśli dziecko ma jakiegokolwiek problemy ze wzrokiem
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna nr 2
proponuje różnorodne formy wsparcia wynikającego z diagnozy
przeprowadzonej przez naszych specjalistów**

Problemy wzrokowe - podstawowa klasyfikacja

Zmysł wzroku odgrywa w życiu człowieka najważniejszą rolę w aspekcie rozwojowym, funkcjonalnym i społecznym. Oko umożliwia odbiór największego spektrum bodźców z otaczającego świata.

Narząd wzroku w chwili urodzenia nie jest w pełni rozwinięty. W pierwszych tygodniach życia oczy dziecka są mało ruchliwe, przeważnie zamknięte. Początkowo oko odbiera jedynie proste wrażenia wzrokowe. Dopiero w 2 roku życia dziecko uczy się spostrzegać kształty przedmiotów, zaczyna rozpoznawać szczegóły. W tym okresie rozpoczyna się intensywne ćwiczenie oczu: akomodacja, konwergencja, ostrość widzenia, stereoskopia, widzenie barw.

Z uwagi na rolę jaką pełni wzrok w życiu człowieka oczy wymagają szczególnej troski. Osłabienie wzroku powoduje różnorodne niekorzystne konsekwencje. Ważne jest zatem wczesne rozpoznanie zaburzeń i chorób oczu, odpowiednia profilaktyka i w wymagających tego sytuacjach specjalistyczne leczenie.

Problemy wzrokowe obejmują:

wady wrodzone narządu wzroku:

- małocze - zmniejszenie jednej lub obu gałek ocznych,
- brak gałki ocznej,
- opadnięcie powieki,
- szczelinę powieki,
- dwurzędność rzęs,
- brak tęczówki,
- szczelinę tęczówki,
- nieprawidłowe położenie źrenicy,
- wrodzona niedrożność przewodu nosowo-łzowego - brak samoistnego udrożnienia dróg łzowych,
- zaćma wrodzona - zmętnienie soczewki,
- jaskra wrodzona - uszkodzenie nerwu wzrokowego na skutek zbyt wysokiego ciśnienia gałkowego,
- zwłóknienie pozasoczewkowe - przerostowe zmiany naczyniowe i włókniste w siatkówce
- retinopatia wcześniaków - zaburzenia w dojrzewaniu siatkówki;

wady refrakcji:

- krótkowzroczność - ogniskowanie obrazu przed siatkówką,
- nadwzroczność - ogniskowanie obrazu za siatkówką,
- astygmatyzm - niezborność;
- zez - nieprawidłowe ustawienie gałek ocznych, kliniczne postaci zez: zez ukryty, zez jawny towarzyszący, zez porażenny;

- oczopląs - niemożność utrzymania gałek ocznych nieruchomo, rodzaje oczopląsu: wahadłowy, skaczący;
- zapalenie spojówki - rodzaje: infekcyjne spowodowane bakteriami, wirusami rzadziej przez chlamydie oraz grzyby, nieinfekcyjne wywołane przez alergię, czynniki chemiczne, termiczne oraz schorzenia autoimmunologiczne (np. Zespół Stevensa-Johnsona, pemfigoid bliznowaciejący);

zapalenie błony naczyniowej;

- zaćma - całkowite lub częściowe zmętnienie soczewki;
- jaskra - uszkodzenie nerwu wzrokowego na skutek zbyt wysokiego ciśnienia gałkowego wywołanego zaburzeniami w równowadze wytwarzania cieczy wodnistej oraz jej odpływu z gałki ocznej;
- odwarstwienie siatkówki - oddzielenie neurosensorycznej warstwy siatkówki od nabłonka barwnikowego, odwarstwienie może obejmować całą siatkówkę lub jej część, rodzaje odwarstwień siatkówki: przedarciowe (spowodowane pojawieniem się otworu zwykle na obwodzie siatkówki), trakcyjne (spowodowane pociąganiem siatkówki przez włókniste błony przesiatkówkowe), wysiękowe (spowodowane przesiąkaniem pod siatkówkę z nieprawidłowych lub zapalnie zmienionych naczyń siatkówki);

guzy narządu wzroku:

- siatkówczak - złośliwy nowotwór gałki ocznej,
- czerniak - nowotwór wychodzący z błony naczyniowej,
- naczyniak oczodołu,
- mięsak mieloblastyczny - nowotwór złośliwy oczodołu;
- urazy oka - spowodowane uderzeniem, zranieniem, oparzeniem, uraz oka może być powierzchowny (uszkodzenie powiek, spojówki, rogówki) lub głęboki, drażniący (przebicie rogówki i twardówki), rodzajem urazu oka jest też ciało obce w rogówce.

Obserwacja dziecka, pod kątem rozwoju funkcji wzrokowych, od chwili urodzenia poprzez wszystkie okresy rozwojowe umożliwi odpowiednio wczesne wykrycie występujących wad i chorób oczu. Dzięki wczesnemu wychwyceniu zaburzeń możliwe jest zastosowanie odpowiednich form pomocy, wsparcia, leczenia i rehabilitacji jakie umożliwia współczesna medycyna i nauki pokrewne.

Dzieci i młodzież z problemami wzrokowymi oraz ich rodzice mogą uzyskać specjalistyczną pomoc w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej nr 2 w Łomży

indywidualne konsultacje z tyflopedagogiem,

indywidualną diagnozę psychologiczno - pedagogiczną uwzględniającą problemy wzrokowe oraz analizę ich konsekwencji w odniesieniu do funkcjonowania dziecka przede wszystkim w aspekcie edukacyjnym, dostosowanie form, metod i warunków edukacji do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia z wadą wzroku - opinia lub orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, zapewnienie dziecku z problemami wzrokowymi dodatkowego wsparcia – opinia o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju.

Bibliografia:

- „Pediatria” red. Anna Dobrzańska, Józef Ryżko Edra Wrocław 2014
 „Choroby wieku rozwojowego” red. Andrzej Papierkowski PZWL Warszawa 1991

Opracowała : Małgorzata Kaseja